

بیماران مبتلا به شریان کرونر

بیماری تصلب شرائین (آترواسکلروز) یکی از شایع ترین علت مرگ و میر در جامعه می باشد که با تجمع غیر طبیعی مواد چربی و بافت فیبری در جدار رگ مشخص می شود.

علائم:

این بیماری با حملات درد یا فشار بر قسمت قدامی قفسه سینه مشخص می شود.

احساس فشار در قفسه سینه تا درد شدید همراه با نگرانی و احساس مرگ قریب الوقوع متفاوت است. درد معمولاً در عمق قفسه سینه و عقب ثلث فوقانی یا میانی استخوان جناغ احساس می شود. گاهی این درد به گردن، فک، شانه ها و سطح داخلی بازوه و معمولاً به بازوی چپ منتشر می شود.

احساس ضعف و بیحسی در بازوها و مچها و دستها همراه درد وجود دارد ممکن است تنگی نفس رنگ پریدگی، تعریق، گیجی یا احساس سبکی در سر و تهوع و استفراغ همراه درد وجود داشته باشد.

علت:

آترواسکلروز با تجمع ذرات چربی و لیپیدی در لایه داخلی دیواره سرخرگی آغاز می گردد. این تجمع ذرات با برجسته شدن مجرا به داخل رگ باعث تنگی رگ و انسداد جریان خون می گردد. اگر این پلاک پاره شود باعث ایجاد ترومبوز که موجب انسداد جریان خون شده و مرگ ناگهانی قلبی یا انفارکتوس را ایجاد می کند.

آترواسکلوز بر اساس میزان تنگی عروق و انسداد جریان خون میوکارد باعث بروز علائم و عوارضی می گردد. کاهش جریان خون پیش برنده باعث ناکافی خون به سلولهای عضله قلب می شود که این حالت را آنژین صدری می نامند که به در د قابل برگشت قفسه سینه گفته می شود. اگر کاهش شدید یا طولانی مدت جریان خون موجب صدمه و مرگ سلولهای عضله قلب شود آنرا انفارکتوس میوکارد می نامند.

عوامل تشدید کنند بیماری :

- بالا بودن چربیهای خون
- استعمال دخانیات

- بالا بودن فشار خون
- دیابت
- سابقه خانوادگی
- افزایش سن
- جنس

روند درمان

این بیماران بسته به نوع علائمی که دارند در بخش قلب بستری شده گاهی اوقات تحت درمان دارویی قرار می‌گیرند و در بعضی موارد تحت آنژیوگرافی قرار گرفته و در صورت گرفتگی رگ بسته به درصد گرفتگی برای آنها روش جراحی و یا آنژیوپلاستی و یا درمان دارویی در نظر گرفته می‌شود.

استحمام

موقع استحمام از آب ولرم و مدت زمان کوتاه 15 الی 20 دقیقه باید استفاده کنند.

سطح فعالیت

فعالیت این بیماران در بخش بسته به شرایط گرفتگی رگ از وضعیت **CBR** تا وضعیت **RBR** متغییر است.

تغذیه و رژیم غذایی

رژیم غذایی کم نمک و کم چرب و کم کالری همراه با آرامش به این بیماران توصیه می‌شود.

داروها و نحوه مصرف آنها

- 1- نیتروگلیسرین ها نیتراتها به عنوان درمان اساسی برای آنژیون سطحی می باشند.
- 2- داروهای بتابلوکر با ایجاد وقفه در تحریک گیرندهای بتا آدرنژیک سیستم سمپاتیک قلب مصرف اکسیژن میوکارد را کاهش می دهند. مانند: پروپرانول و متو پرولول
- 3- داروهای مسدود کننده کانال کلسیم به آهسته تر شدن ضربان قلب و کاهش کشیدگی عضله قلب هنگام انقباض می گردند. این اثرات حجم کار قلب را کم می کند مانند: آمیلودیپین - وراپامیل - دیلتیازم

4- داروهای ضد پلاکت و ضد انعقادی داروهای ضد پلاکت در پیشگیری از تجمع پلاکتها که موجب کاهش جریان خون می شود تجویز می گردند مانند: آسپرین- پلاویکس و هپارین

5- داروهای ضد چربی خون

روش درمان

اهداف مراقبت و درمان طبی کاهش نیار میوکارد به اکسیژن و افزایش اکسیژن رسانی به قلب است برای رسیدن به این اهداف می توان از درمان دارویی و کنترل عوامل خطر آفرین و روش جراحی از پیوند کنااره گذر سرخرگ (CABG) و آنژیوپلاستی استفاده کرد.

نکاتی درباره مصرف داروها

1- اگر خوردن دارو را فراموش کرده اید مقدار آنرا دوبرابر نکنید.

2- از هرگونه تغییر در مقدار مصرف و یا قطع دارو بپرهیزید.

3- ترکیبات TNG و ایزوسوربایت (زیرزبانی) با عوارض جانبی سردرد، تاری دید، و خشکی دهان همراه است. که بیمار کم کم به آن عادت می کند.

4- قرصهای زیر زبانی نیتروگلیسرین را همیشه همراه داشته باشید و آنها را در جای خنک و دور از نور نگهداری کنید.

5- قرصهای زیر زبانی در دهان طعمی تند و سوزاننده دارد اگر چنین نباشد فاسد شده و باید دور ریخته شود.

6- قبل از خوردن داروهایی مثل پروپرانول و آتنولول نبض خود را بشمارید در صورتی که نا منظم و یا کمتر از 60 بار در دقیقه بود با پزشک خود تماس بگیرید.

زمان مراجعه به پزشک

به صورت روتین و با توصیه های پزشک به متخصص مراجعه کنید.

رعایت رژیم غذایی

از خوردن غذاهای پرچرب و چرب خودداری کنید.

فعالیت

- 1- روزانه پیاده روی داشته باشید و به تدریج و مسافت پیاده روی را افزایش دهید.
- 2- از انجام فعالیتهای ورزشی بلافاصله بعد از خوردن غذا بپرهیزید
- 3- از فعالیتهای که نیار به فشار عضلانی زیاد و آزاد شدن ناگهانی انرژی دارد مانند تعویض چرخ ماشین، هل دادن ماشین، بلند کردن اشیاء سنگین بپرهیزید.
- 4- در صورتی که دچار درد سینه طپش قلب سرگیجه ضعف و خستگی اندامها شدید بلافاصله فعالیت را قطع نمایید.
- 5- از فعالیتهای ورزشی سنگین اجتناب کنید.

مواردی که باید به پزشک مراجعه کنید:

اگر درد سینه شما با مصرف قرص زیربانی بهبود نیافت باید به پزشک مراجعه کنید.

مواردی که باید بیمار به صورت اورژانس به بیمارستان مراجعه کند:

- 1- احساس درد و فشار سینه که با مصرف 3 قرص زیربانی در 15 دقیقه تسکین نیابد
- 2- کوتاه شدن و به شماره افتادن نفس
- 3- ضعف پا، ورم پا، ورم مچ پا
- 4- ضربان قلب نامنظم تند و کند شدن و احساس طپش قلب هنگام استراحت
- 5- غش یا بیهوشی موقت

منبع :

کتاب پرستاری برونرو سوارث

استفاده از پمفلت های آموزشی

